

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 14 (847–848)

2018 m. rugpjūčio 25 d.
Išėina šeštadieniais

PIRMASIS LIETUVOJE EUROPOS ŽMONIŲ FESTIVALIS – PAVYKO!

4–5 p.

Liepos pabaigoje Radviliškis tapo unikaliu Europos miestu, kuriame susirinko keliolikos skirtingų Europos tautų atstovų delegacijos. Į festivalį atvyko net Kalėdų senelis iš Suomijos. „Šis festivalis per visą jo 26 metų istoriją Lietuvoje buvo organizuojamas pirmą kartą. Tai – Radviliškio dovana Valstybės atkūrimo šimtmetį švenčiančiai Lietuvai“, – sakė Radviliškio rajono meras Antanas Čepionis (**nuotr.**)

Romo Gurklio nuotr.

PREZIDENTAS, KŪRĖS LIETUVOS ŠVIETIMO PAGRINDĄ _____	7 p.
VEIKLIOS IR VERSLIOS BENDRUOMENĖS – LIETUVOS ATEITIS _____	14 p.
KĄ GALI ATRASTI LAZDIJUOSE... MATERIALISTAS IR IDEALISTAS _____	30 p.
PREMJERAS S. SKVERNELIS: LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LENKIJOJE NELIKS PAMIRŠTOS _____	33 p.

PIRMASIS LIETUVOJE EUROPOS ŽMONIŲ FESTIVALIS – PAVYKO!

ROMAS GURKLYS

*Festivalio dalyvius pasveikino Radviliškio rajono meras
A. Čepononis, Seimo nariai ir garbūs svečiai*

Nors Kultūros ministerija Europos žmonių festivaliui neskyrė nė euro, liepos pabaigoje Radviliškis tapo unikaliu Europos miestu, kuriame susirinko keliolikos skirtingų Europos tautų atstovų delegacijos.

MISIJOS ĖMĖSI RADVILIŠKIEČIAI

„Šis festivalis per visą jo 26 metų istoriją Lietuvoje buvo organizuojamas pirmą kartą. Tai – Radviliškio dovana Valstybės atkūrimo šimtmetį švenčiančiai Lietuvai. Šios dovanos prasmė – švęsti Europos tautų vienybę, nepaisant kultūrinių, kalbinių, religinių ir kitokių skirtumų, jausti bendrystę ir džiaugtis gyvenimu kiekvieną akimirka, dovanojant šventę kitiems“, – sakė Radviliškio rajono meras Antanas Čepononis.

Lietuva šiame festivalyje kaip asociacijos „Europos žmonių festivalis“ narė dalyvauja nuo 2006 m. Tuomet tai buvo iš visos Lietuvos suburta entuziastų, kurie troško pasauliui garsiai pranešti apie Lietuvą, pristatyti, kas yra lietuviai, kokia jų kultūra, kuo jie panašūs ir kuo skiriasi nuo kitų Europos tautų, grupė. Ji vienijosi po Lietuvos ūkininkų draugijos sparnu. Ėjo metai, pamažu artėjo eilė festivalį surengti Lietuvoje.

Pradėta ieškoti galimybių, kalbėtasi su savivaldybių merais, bet jiems vis pritrūkdavo ryžto tapti festivalio šeimininkais. Iškilio grėsmė Lietuvai iškristi iš šio judėjimo. Jį išsaugojo atsitiktinis Lietuvos kaimo bendruomenių sąjungos dabartinės vadovės Virginijos Šetkienės ir Radviliškio rajono mero Antano Čepononio susitikimas. Gimė mintis šį festivalį atvežti į Radviliškį. 2014 m. sulaukta ir Radviliškio rajono politikų pritarimo, todėl jau 2015 m. Radviliškio delegacija svečio teisėmis dalyvavo Lenkijoje vykusiame Europos žmonių festivalyje, o 2016 ir 2017 m. – jau kaip visateisė asociacijos narė – 50-ies lietuvių komanda atstovavo savo šaliai Latvijoje ir Prancūzijoje.

Kriterijai norint rengti Europos tautų festivalį buvo paprasti. Tai turi būti miestas ar miestelis, kuriame gyventų iki 20 tūkst. žmonių ir kuriame būtų išplėta infrastruktūra, būtų festivalio dalyviams apgyvendinti tinkamų mokyklų. Šiuos reikalavimus atitinkanti Radviliškio savivaldybė liepos 21–28 d. vykusiam renginiui rengėsi ne tik gražindama ir tvarkydama miestą, bet ir užtikrindama būsimų šventės dalyvių saugumą. Tomis dienomis į Radviliškį atvyko apie 400 Lenkijos, Vokietijos, Prancūzijos, Ispanijos ir kitų Europos šalių gyventojų. Jie buvo įkurdinti trijose specialiai paruošose ir saugomose miestelio mokyklose.

DĖMESYS – TAUTŲ IŠSKIRTINUMUI

Kiekviena Europos tauta – išskirtinė, turinti savo tapatybę, kultūrą ir tradicijas. Tad Radviliškyje susirinkusių festivalio dalyvių per atidarymą laukė išskirtinis valstybinio dainų ir šokių ansamblio „Lietuva“ koncerto ir grupės „Thundertale“ projektas „Kilkim, broliai, sakalais“ ir viduramžių riterių turnyras. Prie Radviliškio miesto kultūros centro buvo galima paskanauti Europos tautų kulinarijos paveldo produktų. Aušros aikštėje vyko gatvės teatro pasirodymai, demonstruojama naujausia dizainerio Liutaurio Salasevičiaus, kilusio iš Radviliškio, mados namų „Madam pareis vėliau“ kolekcija. Radviliškio miesto kultūros centre veikė Europos žmonių festivalio dalyvių fotografijų ir tapybos darbų paroda „Švenčiantis miestas“. Svečiams iš užsienio Radviliškio viešojoji biblioteka pasiūlė maršrutą „100 minučių po Radviliškio rajoną“. Svečiai iš užsienio buvo supažindinti ir su lietuviškų vakaronių tradicija – miesto Kultūros centre vyko liaudiškos muzikos ir šokių vakaronė.

Per folkloro dainas ir šokius, gatvės teatrą, fotografiją ir tapybą, tradicinius patiekalus ir sporto rungtynes kiekviena šalis pristatė savo krašto kultūrą, papročius ir tradicijas, susirungė draugiškose krepšinio, petankės, plaukimo, paplūdimio teniso ir futbolo varžybose. Šiam tarptautiniam įvykiui ruošiasi ilgiau nei vienus metus. Kiekvieną vakarą miesto parke visų laukė Europos tautų kiemelis, kuriame šalys pristatė visa, kuo jos yra garsios, žinomos ir išskirtinės.

PASKELBTAS ŠIŲ METŲ GARBĖS PILIETIS

Europos žmonių festivalį su trenksmu užbaigė miesto 451-ojo gimtadienio šventė. Gimtadienio proga jau seniai tapo tradicija išrinkti žmogų, kuris būtų vertas gauti Radviliškio miesto garbės piliečio vardą, nuo 2007 m. suteikiamą Radviliškio vardą Lietuvoje arba užsienyje garsinančiams žmonėms.

Šiais metais Radviliškio miesto garbės piliečiu išrinktas radviliškietis Petras Rimantas Kundrotas. Jis gimė 1942 m. Kauksnujų kaime, Pakruojo rajone, miškininko šeimoje, baigė Radviliškio darbi-

ninkų jaunimo vidurinę mokyklą, dirbo šaltkalviu-tekintuju, buvo Radviliškio sportinio-techninio klubo viršininku. Jo iniciatyva ir pastangomis buvo įkurta motobolo komanda, kuri jo vadovaujama daugelį metų dalyvaudama motobolo čempionatuose net šešis kartus iškovojo bronzos ir vieną kartą sidabro medalius. Buvo vienas pirmųjų iniciatorių dėl Lietuvos savanorių karių pergalės prieš bermontininkus įamžinimo mūšio vietoje prie Radviliškio malūno ir dėl paminklo šiam įvykiui paminėti pastatymo Radviliškio miesto Aušros aikštėje. Jo iniciatyva ir pastangomis grąžinti Radviliškio miesto senieji gatvių pavadinimai, keletui gatvių suteikti nauji pavadinimai. P. R. Kundrotas daug jėgų įdėjo inicijuodamas ir kartu su istorinės atminties klubo nariais organizuodamas paminklo Vytautui Didžiajam Radviliškyje atstatymo darbus. Jo iniciatyva Radviliškio viešosios bibliotekos salėje buvo surengtas S. Dariaus ir S. Girėno skrydžio per Atlantą 80-mečio minėjimas. Šiuo metu P. R. Kundrotas garsėja kaip kraštotyrininkas, kolekcininkas. Radviliškio miesto garbės piliečiui regalias įteikė Radviliškio rajono meras A. Čepononis ir Radviliškio miesto seniūnas Ernestas Mončasuskas.

Šventėje apdovanoti Radviliškio rajono kolektyvų, atstovavusių Radviliškiui šimtmečio pasaulio lietuvių dainų šventėje „Vardan tos“, vadovai. Šioje istorinėje dainų šventėje dalyvavo 21 rajono meno kolektyvas ir rajono tautodailininkai. Jiems mero pavaduotojas Kazimieras Augulis ir savivaldybės administracijos direktorė Jolanta Margaitienė įteikė mero padėkos raštus ir Lietuvos nacionalinio liaudies kultūros centro regalias.

ESTAFETĘ PERĖMĖ PORTUGALAI

Po apdovanojimų ceremonijos ir koncertų dangų nušvietė šventės rėmėjų dovanoti įspūdingi fejerverkai, kartu paženklinantys festivalio, trukusio visą savaitę ir sujungusio 13 Europos tautų po viena draugystės ir vienybės vėliava, pabaigą.

Prieš tai įvykusioje festivalio uždarymo ceremonijoje buvo įteikti apdovanojimai už kulinarijos paveldo pristatymą, kultūrinį pasirodymą, fotografiją švenčančio miesto tema, sporto varžybų nugalėtojai. Bendroje įskaitoje trečiąją vietą iškovojo ispanai, antrą – vokiečiai, pirmąją – Liuksemburgo komanda.

Festivalyje paskelbtas 2018 m. Radviliškio miesto garbės pilietis. Juo tapo radviliškietis Petras Rimantas Kundrotas (nuotr.)

Vokietijos komanda bendroje įskaitoje užėmė antrą vietą

Prancūzai savo narius pagerbė juos paskraidindami

Specialiu prizų apdovanojimu Vengrijos komanda

Festivalio tradicija – sąžiningo žaidimo taurės įteikimas. Ją išrinktajai šaliai įteikia praėjusiųjų metų sąžiningo žaidimo taurės savininkai. Šiais metais Airijos komanda, kuri visus metus buvo šios taurės šeimininkė, įteikė ją Danijos komandai.

Specialų prizą už gražiausią stendą renginio rėmėjai įteikė Vengrijos delegacijai. Renginio uždarymo ceremonijoje buvo apdovanoti ir projekto „100 minučių Radviliškio rajone“ dalyviai už daugiausia patiktukų surinkusias fotografijas, kurias jie nufotografavo keliaudami po Radviliškio rajono paveldo objektus. Ispanas Luis Jose de Andreas, lenkas Adamas Cygas, prancūzas Guy-Paul Boissinot, vengras Jakabas Krisztiánas dovanų iš Lietuvos namo parsiveš fotografo M. Jovaišos fotografijų albumą „Neregėta Lietuva“. 2019 m. Europos žmonių festivalio šeimininkais taps portugalai.

„Lietuva ir Radviliškis yra Europoje, bet Europa nebuvo buvusi Radviliškyje. Tad mūsų tikslas rengiant Europos žmonių festivalį buvo parodyti radviliškietiams Europą. Parodyti ją per meną, nuotraukas, kulinarijos paveldą, tradicijas. Savaitę trukusio festivalio renginiai kaip tik ir padėjo geriau pažinti kitas Europos tautas, pajusti jų savitumą“, – pažymi Radviliškio rajono meras A. Čepononis.

KAIŠIADORYSE KURIAMA SPORTO INFRASTRUKTŪRA

Liepos 28 d. Kaišiadorių rajone vyko XIX bėgimas aplink Žaslių ežerą. Prie starto linijos stėjo apie 300 bėgikų, į Žaslius suvažiuosiu iš visos Lietuvos. „Bėgimas apie Žaslių ežerą yra vienas Lietuvos bėgimo taurės etapų“, – sakė tarp bėgikų besisukiojantis Kaišiadorių rajono meras Vytenis Tomkus (nuotr.).

SAVIVALDYBĖS DĖMESYS SPORTUI

„Kaišiadoryse vyksta gana daug sporto renginių. Gal tik šiais metais dalyvių buvo kiek mažiau, nes daugiausia dėmesio buvo skiriama Dainų šventei. Tad iš šiais metas vykusiu sporto renginių vienas didesnių buvo Miestų taurės dviračių varžybos. Kaišiadoryse vyko jų trečiasis etapas. Dalyvavo apie 150 dviratininkų. Liepos 6 d. kaišiadoriečiai ir svečiai buvo pakviesti dalyvauti naktiniame bėgime. Tradiciškai buvo organizuojamos krepšinio 3 prieš 3 rungtynės. Be abejo, bėgimas apie Žaslių ežerą. Vienas šio renginio organizatorių – rajono tarybos narys Albertas Lakštauskas. Jis dalyvavo ir bėgime. Vyksta seniūnijų sporto žaidynės ir kiti sporto renginiai“, – vardija meras.

Kaišiadorys puoselėja salės futbolą. Kaišiadorių komanda FC „Baltai“ sėkmingai varžėsi salės taurės čempionate, bet finale nusileido stipresniam Kauno klubui „Vytiš“. „Turint galvoje, kad Kauno klube žaidžia daug brazilų, didžiuojamės kaišiadoriečių rezultatu“, – sako meras.

Pagarbioje vietoje ir krepšinis. Kaišiadoriečių komanda pastaruju metu žaidžia Regionų krepšinio lygoje, bet meras tiki komandos sėkme ir viliasi, kad Kaišiadoryse bus išaugintas antras Ramūnas Šiškauskas.

Rajono sportinis gyvenimas, pasak mero, pagyvėjo, kai Kaišiadorių švietimo ir sporto paslaugų centrui pradėjo vadovauti Dainius Tamulevičius.

„Neturime didelių aukščiausiose lygose žaidžiančių klubų, todėl savivaldybės paramos poreikis nėra didelis. Tačiau sportui skatinti antrus metus turime patvirtinę programą, kuriai iš 2018 m. savivaldybės biudžeto skirta 11 tūkst. eurų“, – pažymi meras.

REKONSTRUOJAMI STADIONAI

Pastaraisiais metais Kaišiadorių rajono savivaldybė imasi atnaujinti sporto infrastruktūrą. Vienas didžiausių projektų – Kaišiadorių

miesto stadiono rekonstrukcija. Projekto vertė – 2 mln. eurų. 0,5 mln. eurų skyrė Kūno kultūros ir sporto departamentas. Savivaldybė šioms darbams 2018 m. biudžete numatė 100 tūkst. eurų. „Tikimės, kad kitais metais bus užbaigtas pirmasis darbų etapas. Bus sutvarkyta aikštė, paklotos dangos. Kitam etapui tikimės pritraukti lėšų iš tarptautinių fondų. Gal pavyks pritraukti reikalingą sumą per INTERREG finansuojamus projektus. Lėšos reikalingos tribūnomis, komandų patalpoms įrengti“, – darbus vardija V. Tomkus.

Taip pat tvarkomas Žiežmarių gimnazijos stadionas, atnaujinamos mokyklų sporto salės ir lauko krepšinio aikštelių dangos. Neseniai baigta statyti Rumšiškių gimnazijos sporto salė. Kuriant mokyklų sporto infrastruktūrą, prisideda Švietimo ir mokslo ministerija. Šiais metais Žiežmarių gimnazijos stadiono rekonstrukcijai ministerija skyrė 232 tūkst. eurų, o savivaldybė prisideda 58 tūkst. eurų.

„Labai tikiuosi, kad ateityje pavyks gauti lėšų ir Kaišiadoryse galėsime pastatyti reikalavimus atitinkančią sporto salę. Ji mums labai reikalinga“, – pabrėžia V. Tomkus ir pasidžiaugia, kad rajono gyventojai noriai naudojami aikštynais, stadionais, lankytojų pilna plaukimo baseine.

NAUJI MOKSLO METAI – NAUJOS ŽINIOS MOKSLEIVIAMS

Naujuosius mokslo metus Žemės ūkio ministerija kartu su Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centru pasitinka moksleiviams pasiūlydami naują pažintinę žuvininkystės programą „Išauginta Europos Sąjungoje“, kuri yra Europos Komisijos iniciatyvos „Farmed in the EU“ dalis. Jos tikslas – plėsti programos dalyvių žinias apie akvakultūros sektorių, skatinti Lietuvos akvakultūros ūkiuose išaugintų žuvininkystės produktų vartojimą, informuoti apie verslo ir karjeros galimybes akvakultūros sektoriuje.

„Akvakultūra – sparčiausiai augantis maisto gamybos sektorius pasaulyje. Jau visai netrukus ūkiuose išaugintos produkcijos kiekis pralenks pasaulinę laukinių žuvų žvejybą, kuri šiuo metu vis dar vyrauja rinkoje. Nepaisant to, daugelis apie šį sektorių turi neįtikėtina mažai žinių“, – teigia Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės skyriaus vedėja Agnė Razmislavičiūtė-Palionienė.

Programoje numatyta pirmų–ketvirtų ir penktų–aštuntų klasių moksleivius supažindinti su akvakultūros ar žuvininkystės ūkiuose veisiamomis ir auginamomis žuvų rūšimis, jų veisimo technologijomis. Įvairialypis sektoriaus pobūdis mokiniam leidžia pamatyti veisiamų ir auginamų žuvų, vėžiagyvių rūšis, jų auginimo aplinką.

Paraiškos priimamos iki rugsėjo 15 d. Programoje gali dalyvauti 6 ugdytojų įstaigų pirmų–ketvirtų klasių mokinių grupės ir 6 ugdytojų įstaigų penktų–aštuntų klasių mokinių grupės. Vienoje mokinių grupėje turi būti nuo 15 iki 25 dalyvių. Programos dalyviams bus rengiama pažintinė pamoka su lektoriumi apie akvakultūros sektorių, apie ūkiuose išaugintus žuvininkystės produktus, apie verslo ir karjeros galimybes. Taip pat dalyviai vyks į pažintinę išvyką į vietos akvakultūros ar žuvininkystės ūkį, profesinio ugdymo įstaigą, rengiančią akvakultūros sektoriuje dirbsiančius specialistus. Informacija apie pažintinę žuvininkystės programą „Išauginta Europos Sąjungoje“ skelbiama www.zmmc.lt ir www.zum.lrv.lt

PREZIDENTAS, KŪRĖS LIETUVOS ŠVIETIMO PAGRINDĄ

Rugpjūčio 11 d. Ukmergės rajone vyko tradicinė Smetoninių šventė. Šįkart ji skirta 144-osioms prezidento Antano Smetonos gimimo metinėms. Susirinkusiuosius sveikino Ukmergės rajono meras Rolandas Janickas, Seimo narys Juozas Varžgalys, Lietuvos teisininkas, diplomatas, visuomenės ir politinis veikėjas, užsienio reikalų ministras, „Misijos Sibiras“ iniciatorius, Lietuvos ir Europos Sąjungos ambasadorius kraštiečiai Vygaudas Ušackas. Prezidento giminių vardu į susirinkusiuosius kreipėsi anūkas Raimundas Strielčiūnas.

Prezidento A. Smetonos gyvenimo kelias ir nuveikti darbai prisiminti jo gimtuosiuose Užugiriuose, prie mokyklos, kurią jis padovanojo kaimui 1936 m. Jūs apžvelgė istorikas humanitarinių mokslų daktaras Algimantas Kasparavičius. Asociacijos „Mūsų tautos atmintis“ prezidentas Alfonsas Čepauskas istorikui įteikė paaukuotą prezidento Antano Smetonos 140-osioms gimimo metinėms skirtą medalį.

Kaip teigia Ukmergės rajono meras R. Janickas, tai buvo labai moderni mokykla. Be klasių, buvo įrengti butai mokytojams, dušai. Tačiau mažėjantis gyventojų skaičius neaplenkė ir šių vietų. Smarkiai sumažėjus vaikų skaičiui mokyklą teko uždaryti. „Mokinių skaičius kol kas dar mažėja. Tiesa, kiek mažiau negu ankstesniais metais, kai kiekvieną rugsėjį į klases susirinkdavo 300 vaikų mažiau. Dabar tas skaičius sumažėjo iki šimto. Tad švietimo įstaigų tinklą tenka optimizuoti, bet stengiamės pastatus panaudoti taip, kad atsiradus daugiau vaikų nesunkiai juose galėtume atkurti mokyklas“, – sako meras R. Janickas. Šiais metais į Ukmergės rajono mokyklas susirinko apie 3,7 tūkst. mokinių.

Šventė persikėlė į Užulėnus, į prezidento vasaros rezidenciją, kur kiekvienas galėjo prisiliesti prie to meto istorijos

Ukmergės rajono meras R. Janickas: „Labai tikimės, kad paminklas, kurio vizualizacija pasitiko atvykusius į šią šventę, bus pastatytas kitais metais minint 145-ąsias prezidento gimimo metines ir prezidentavimo 90-metį“

Asociacijos „Mūsų tautos atmintis“ prezidentas A. Čepauskas (kairėje) įteikė paaukuotą prezidento Antano Smetonos 140-osioms gimimo metinėms skirtą medalį istorikui A. Kasparavičiui

Kaip buvo pabrėžta prie prezidento padovanotos kaimui mokyklos, A. Smetona daug dėmesio skyrė švietimui. „Prezidentas ir žmonės, kūrė Lietuvą, suprato, kad švietimas yra pagrindų pagrindas. Ir valstybė nors tik kūrėsi ir nebuvo turtinga, pirmiausia statė mokyklas, aprūpino mokytojus butais“, – pabrėžė meras.

Mokykla Užugiryje atidaryta Lietuvos švietimo sistemos kūrimo saulėtekyje. Tik 1926 m. buvo priimtas įstatymas, įteisinantis privalomą pradinį mokymą, o pradėtas įgyvendinti 1928 m.

Šiandien buvusios mokyklos pastatė įsikūręs muziejus. Jame atkurta klasė, kokia buvo jos veiklos pradžioje. Apsilankiusiems Užugirio mokykloje-muziejuje pasiūlomos įvairios edukacinės programos, padedančios pažinti šį kraštą ir pagilinti istorijos žinias.

Prezidento A. Smetonos gimtinės vietoje sugiedojus „Tautišką giesmę“, šventė persikėlė į Užulėnus, į prezidento vasaros rezidenciją, kur kiekvienas galėjo prisiliesti prie to meto istorijos. Prisiliesti per drabužius, per dainas ir muziką. Patekti į šventę buvo galima tik įsigijus bilietą, nes surinkti pinigai skiriami būsimam prezidento A. Smetonos paminklui prie Užugirio mokyklos. „Labai tikimės, kad paminklas, kurio vizualizacija pasitiko atvykusius į šią šventę, kitais metais minint 145-ąsias prezidento gimimo metines ir prezidentavimo 90-metį, bus pastatytas.“

TEISME DĖL S. DARIAUS IR S. GIRĖNO STADIONO KONKURSO – KAUNO PERGALĖ

TOMAS JARUSEVIČIUS

Kauno apygardos teismas atmetė S. Dariaus ir S. Girėno stadiono rekonstrukciją sustabdyti siekusių Vilniaus bendrovių „LitCon“ ir „Versina“ ieškinius. Tai paaiškėjo liepos 30 d. teismui viešai paskelbus savo sprendimą.

Vilniuje registruotos įmonės „LitCon“ ir „Versina“, nesėkmingai dalyvavusios Kauno miesto savivaldybės paskelbtame stadiono rekonstrukcijos darbų konkurse, teisme bandė užginčyti mažiausią kainą pasiūliusios Turkijos bendrovės „Kayi Construction“ pripažinimą konkurso nugalėtoja. Ši įmonė stadiono rekonstrukcijos darbus galės pradėti įsiteisėjus šiam Kauno apygardos teismo sprendimui.

„Kartu su visa komanda ir kauniečiais džiaugiamės, kad teismas buvo principingas ir neleido dviem tik apie savo siaurus interesus galvojančioms įmonėms sustabdyti ne tik Kaunui, bet ir visai Lietuvai svarbaus projekto. Skundus pateikusios įmonės teisme ieškojo ne teisybės, o tiesiog bet kokiomis priemonėmis desperatiškai bandė pakeisti konkurso, kurio jos nesugebėjo sąžiningai laimėti, rezultatą“, – teigė Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

KALTINIMAI IŠ FANTASTIKOS SRITIES

Įmonės „LitCon“ ir „Versina“ Kauno apygardos teismą bandė įtikinti, kad savivaldybė Turkijos bendrovei esą leido pakeisti savo pasiūlymą ir taip neva pažeidė Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatas. Savivaldybės atstovai tokią versiją pavadino „kaltinimais iš fantastikos srities“.

Pasak savivaldybės administracijos direktoriaus Gintaro Petrausko, vertinant turkų pasiūlymą buvo iškilę klausimų dėl kelių sąmatoje pateiktų skaičių. Todėl „Kayi Construction“ buvo paprašyta pateikti oficialų paaiškinimą, kuris vėliau buvo įtrauktas į oficialią viešųjų pirkimų sistemą. „Jie mums pateikė kelių sąmatos dalių paaiškinimą, ir tiek. Pačiame pasiūlyme nebuvo pakeistas nė vienas skaičius ir nė viena raidė. Dvi Vilniaus įmonės sugalvojo visišką absurdą ir bandė juo įtikinti teismą“, – teigė G. Petrauskas.

ANKSTESNĖS BYLOS SUBLIUŠKO

Tai buvo ne pirmas kartas, kai stadiono konkursą buvo bandoma sustabdyti teismuose. Nevisiškai užpildytą sąmatą stadiono konkursui pateikusi įmonė „LitCon“ anksčiau bandė ginčyti savivaldybės sprendimą pašalinti ją iš šio projekto. Neskaičiuojant smulkesnių klaidų, „LitCon“ į milijoninio objekto sąmatą nebuvo įtraukusi mažiausiai 200 tūkst. eurų kainuojančios perdangos. Kauno apygardos teismas birželio 11 d. atmetė vilniečių skundą ir pripažino, kad jų pašalinimas iš konkurso buvo teisingas sprendimas.

PASIRASĖ PRIEDĄ

Iš visų tinkamai konkursui skirtus dokumentus paruošusių įmonių mažiausią kainą pasiūlė nugalėtoja paskelbta „Kayi Construction“ (34,95 mln. eurų). Vilniaus įmonė „Versina“ rekonstruoti stadioną siūlėsi už 35,5 mln. eurų.

Savivaldybės atstovams buvo kilę klausimų dėl turkų bendrovės sąmatoje pateiktų sumų, skirtų paruošiamiesiems darbams. Sulaukę „Kayi Construction“ paaiškinimo, miesto vadovai dėl tolesnių veiksmų konsultavosi su Viešųjų pirkimų tarnyba. Po šių konsultacijų buvo nuspręsta greta statybos darbų sutarties pasirašyti papildomą susitarimą, kuris miestui padės kontroliuoti mokėjimus už vykdomus darbus.

Kauno miesto savivaldybė S. Dariaus ir S. Girėno stadioną ir žemės sklypą rugpjūčio 3 d. oficialiai perdavė Turkijos bendrovei „Kayi Construction“. Nebelikus teisinių kliūčių, mažiausią kainą konkurse pasiūlusi ir jį laimėjusi bendrovė jau pradėjo pasiruošimo rekonstrukcijai darbus.

„Pasinaudodamos viešųjų pirkimų taisyklių ir įstatymų spragomis, vilniečių įmonės teismuose ieškojo ne teisybės, o bet kokiomis priemonėmis desperatiškai bandė pakeisti konkurso, kurio jos nesugebėjo sąžiningai laimėti, rezultatą. Teismas buvo principingas ir neleido tęstis šiai netvarkai. Konkursą laimėję statybininkai pradeda pasiruošimą. Tai bus geriausias stadionas Lietuvoje“, – teigė Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

REKONSTRUOS UŽ 34,95 MLN. EURŲ

Su Turkijos bendrove „Kayi Construction“ pasirašytoje sutartyje numatyta, kad ši įmonė S. Dariaus ir S. Girėno stadioną rekonstruos už 34,95 mln. eurų. Tiesa, greta šios sumos sutartyje įrašytas ir kitas skaičius, siekiantis 46 mln. eurų. Savivaldybės atstovų teigimu, viešųjų pirkimų procedūros numato būtinybę į sutartį įtraukti išlaidas galimiems papildomiems neplanuotiems darbams. „Ši suma yra tik teorinė. Mes jokių papildomų darbų pirkti neplanuojame ir tikime, kad naują stadioną turėsime išleisti būtent tiek, kiek pasiūlė su mažiausia kaina į konkursą atėjęs dalyvis – 34,95 mln. eurų“, – tvirtino G. Petrauskas.

Kauno Žaliakalnio mikrorajone esantis S. Dariaus ir S. Girėno stadionas yra seniausias Lietuvos sporto ir kultūros renginiams skirtas statinys. 1921 m. Kauno savivaldybės išnuomotame Lietuvos fizinio lavinimo sąjungai žemės sklype buvo įrengta futbolo aikštė ir bėgimo takai.

VILNIUS PANAIKINO VIETINĘ RINKLIAVĄ VISIEMS ELEKTROMOBILIAMS

MIGLĖ BIELINYTĖ

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai priėmus sprendimą dėl elektromobilių ir hibridinių automobilių stovėjimo tvarkos, vietinė rinkliava už naudojimąsi mokamomis vietomis automobiliams statyti nebus taikoma tik elektromobiliams. Taip pat suvienodinamos sąlygos visiems elektromobilių vairuotojams – tiek elektromobilius su specialiais, tiek su standartiniais numeriais vairuojantiems bus suteikiami nemokami leidimai. Iki šiol elektromobilių, kurie pažymėti specialiais valstybiniais numeriais, vairuotojai leidimų pateikti neturėjo, o elektromobilių, kurie pažymėti standartiniais valstybiniais numeriais, vairuotojai metinius automobilio stovėjimo leidimus galėjo įsigyti už 40 eurų.

„Šiuo pakeitimu vietinė rinkliava panaikinama visiems elektromobilių, kurių, VĮ „Regitra“ duomenimis, iki 2018 m. liepos visoje Lietuvoje buvo užregistruota 795, vairuotojams. Jiems taip pat bus suteikiami nemokami leidimai statyti automobilius. Taip siekiama skatinti elektromobilių naudojimą kelionėms mieste ir prisidėti prie ekologiško transporto populiarinimo sostinėje, kuris yra neatsiejama modernaus ir sveiko miesto dalis“,

– sako SĮ „Susisiekimo paslaugos“ direktorė Modesta Gusaroviėnė.

Iki šiol vietinė rinkliava nebuvo taikoma transporto priemonėms, pažymėtoms specialiais valstybiniais registracijos numerių ženklais, kuriuose naudojamas EV raidžių derinys, išskyrus rezervuotas automobilių stovėjimo vietas. Standartiniais valstybiniais numeriais pažymėtų elektromobilių vairuotojai galėjo įsigyti metinius automobilio statymo leidimus.

Elektromobilių vairuotojai leidimą, suteikiantį teisę statyti automobilį rinkliava apmokestintose automobilių stovėjimo vietose, gali gauti pildydami elektroninę formą internetu: www.parking.lt, taip pat SĮ „Susisiekimo paslaugos“ klientų aptarnavimo centruose Vilniuje. Šiuo metu Vilniaus mieste veikia 70 elektromobilių krovos vietų. Keturiolios iš jų yra viešos, kuriose elektromobilius leidžiama įkrauti nemokamai. Iki 2020 m. Vilniuje planuojama įrengti penkias didelės galios ir 59 vidutinės galios elektromobilių krovos vietas.

YPATINGAS OBJEKTAS

LINA LUKOŠIŪTĖ

RUOŠIAMAS INVESTICIJŲ PRITRAUKIMUI

Jurbarko rajono savivaldybės iniciatyva Raudonės pilies menėje surengtas susitikimas-diskusija dėl šio statinio ir šalia esančio parko pritaikymo turizmo poreikiams, kad jis taptų patraukliu turizmui objektu ne tik Lietuvos, bet ir visos Europos mastu.

Pasidalyti savo įžvalgomis ir galimais pasiūlymais buvo pakviesti VŠĮ „Versli Lietuva“ ir VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ ekspertai, kurių nemokamas konsultacijas Jurbarko rajono savivaldybė laimėjo pristačiusi turizmo paslaugų vystymą kaip savo prioritetinę kryptį kovo mėn. Palangoje vykusiamame Regioninės politikos pavasario forume.

„Diskusijos dėl tolesnio Raudonės pilies likimo ir ateities vyksta ne vienus metus. 2015 m. buvo parengta ir 2016 m. sausio 20 d. patvirtinta Jurbarko rajono turizmo rinkodaros strategija. Jos pagrindinis tikslas – gerokai padidinti atvykstančių turistų, kuriems būtinos nakvynės, maitinimo ir pramogų paslaugos, skaičių. Tai skatintų ir naujų darbo vietų atsiradimą smulkiojo ir vidutinio verslo įmonėse. Jurbarko rajono tarybos sprendimas iki 2018 m. rugpjūčio 30 d. likviduoti pilyje įsikūrusią Raudonės pagrindinę mokyklą verčia greičiau apsispręsti dėl tolesnio Raudonės pilies ir šalia esančio beveik 25 ha ploto parko komplekso tinkamo panaudojimo ne tik vietos bendruomenės poreikiams tenkinti, bet ir galimoms investicijoms pritraukti. Savivaldybė suinteresuota potencialių investuotojų pasiūlymais dėl galimybių pilį ir šalia jos esantį parką panaudoti turistų ir lankytojų poreikiams tenkinti ne tik Lietuvos, bet ir tarptautiniu mastu“, – teigia Jurbarko rajono meras Skirmantas Mockevičius.

Raudonės pilyje vykusiam susitikime Jurbarko rajono savivaldybės ekonominę situaciją apžvelgė VŠĮ „Versli Lietuva“ Tyrimų ir analizės skyriaus vedėjas Vadimas Ivanovas. Su viešosios ir privačios partnerystės projektais supažindino VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ Investicijų plėtros departamento Regionų plėtros projektų vadovė Viktorija Jakubauskytė-Andriulienė. Savivaldybės ketinimui bent dalį Raudonės pilies pritaikyti apgyvendinimui pritarė ir Valstybinio turizmo departamento Turizmo plėtros skyriaus vyresnioji patarėja Rasuolė Andriulienė.

Įžvalgomis taip pat dalijosi VŠĮ „Versli Lietuva“ Verslumo departamento vadovas Gytis Morkūnas, Lietuvos regioninių tyrimų instituto vadovas Rimantas Dapkus, Pasaulio ekonomikos forumo jaunimo organizacijos „Global Shapers“ nariai Aurimas Vižintas ir Matas Mačiulaitis, Seimo narys Ričardas Juška ir kiti.

Renginyje dalyvavo Jurbarko rajono savivaldybės vadovai, tarybos ir mero sekretoriato darbuotojai, savivaldybės verslo tarybos nariai, Regioninės plėtros departamento Tauragės

apskrities skyriaus, Pagėgių, Šilalės rajono savivaldybių, Raudonės bendruomenės centro, žiniasklaidos atstovai, kiti suinteresuotieji asmenys.

„Tenka pripažinti, kad plataus atgarsio žiniasklaidoje sulaukusi Pasaulio ekonomikos forumo jaunimo organizacijos „Global Shapers“ narių A. Vižinto ir M. Mačiulaičio iniciatyva lėšoms pritraukti pasitelkti minios finansavimo blokų grandinės (angl. blockchain) technologiją paskatino ypatingą susidomėjimą šiuo objektu. Tačiau ši technologija realiai galėtų būti pritaikoma tik tada, kai apsispręsimė, kokių investicijų pageidausime, ir bus aiškiau, kas garantuos sėkmingos ekonominės veiklos rezultatus, kas generuos pajamas šalia esantiems ar būsimiems įvairių paslaugų teikėjams“, – teigė Jurbarko rajono mero pavaduotojas Saulius Lapėnas neformalių diskusijų metu ir patikino, kad bet kuriuo atveju savivaldybė sieks išlaikyti įtaką šiam unikaliai pilies ir parko kompleksui per atitinkamus saugiklius ilgalaikės nuomos sutartyje arba per svarstytiną galimybę dalyvauti dalininko teisėmis bendroje įmonėje, jei tam pritaras rajono taryba.

„Jurbarko rajono savivaldybės administracija artimiausiu metu spręs klausimą, kam bus pavesta perimti priežiūrą ir eksploatavimui pilį ir šalia jos esantį parką iš Raudonės pagrindinės mokyklos, nustojus jai funkcionuoti ir kol bus ieškomas investuotojas, optimaliai tenkinsiantis ne tik bendruomenės, ne tik rajono, bet ir visos Lietuvos lūkesčius. Sudėlioję ekspertų išdėstytas mintis, parengsime galimų investicinių galimybių paketą, kurį siūlysimė potencialiems investuotojams pritraukti. Be abejo, čia bus svarbi ir bendruomenės nuomonė“, – pabrėžė meras S. Mockevičius (**dešinėje**).

KĄ GALI ATRASTI LAZDIJUOSE..

VALENTINA ZINKEVIČIENĖ

MATERIALISTAS IR IDEALISTAS

Dėl savo geografinės padėties amžių bėgyje Lazdijų kraštui teko patirti įvairių likimo ir istorinių išbandymų. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, Lazdijai tapo pirmuoju langu į Europą ir Vakarus. Lazdijai augo, žmonės taikėsi prie naujų sąlygų, ir šiame gražiame, su skaidriais ežerais, žaliais pušynais ir žilais piliakalniais Dzūkijos kampelyje prasidėjo visai kitoks gyvenimas.

Praėjus vos metams kitiems po nepriklausomybės atkūrimo, į Lazdijus ne vienas užsukdavo pasidairyti po vadinamąjį muitininkų „alėją“. Tuomet kaip grybai po lietaus besirikiojančios muitininkų pilaitės atrodė itin prabangios, liudijančios apie naujas galimo praturtėjimo laisvoje Lietuvoje galimybes. Ir dažnam tuometiniam turistui materialistui (gal terminas ir ne visai taktiškas) muitininkų alėjoje akys sužibdavo pavydu ir geismu įsisavinti šių pareigūnų prisigyvenimo „sėkmės formulę“.

Laikai mainosi. Anuometinių muitininkų veiklos metodai dabar visiškai neįmanomi (apsidrauskimė pasakymu – beveik neįmanomi), jų pasistatytų pilaičių „dizainas“ jau išėjęs iš mados. Dažnam dabartiniam turistui materialistui Lazdijai įsidėmėtini kaip punktas, per kurį važiuojama į Lenkiją pigiau apsipirkti. Anuometiniai muitininkų gyvenimo būdo, pasilinksminimo papročiai irgi išėjo iš mados – juos užmarštin nustūmė jau kitokio lygio kasmet rengiama tarptautinė vasaros šventė „Pasienio fiesta“.

Vis daugiau nusimanančiųjų sutraukia 134 tūkst. kv. metrų Lazdijų hipodromo kompleksas, kur kiekvienais metais Vasario 16-ąją vyksta tarptautinės ristikų lenktynės. Tie, kas gyvena ne nuo algos iki algos, jau supranta, kad mokytiis atpažinti gerą ristiką ir susivokti su žirgų

Kalniškėse, nuožmiausio partizanų mūšio už Lietuvos laisvę vietoje, pastatytas paminklas

Prie Dzūkų jūros – Dusios ežero du krašto optimistai: Metelių regioninio parko direktorius Ramūnas Krugelis ir Lazdijų rajono meras Artūras Margelis (dešinėje)

lenktynėmis susijusius dalykus – pliusas prie įvaizdžio. O įvaizdis šiais, kaip, beje, ir kitais laikais – rimtas koziris ne tik turistui materialistui.

Pragmatiškas keliautojas Lazdijų krašte gali rinktis maxi, midi, mini turizmo sodybas, vilas, vienkiamius, poilsio namus. Tokių kaimo turizmo objektų reklaminiame lankstuke pristatoma apie pusšimtis. Ar nesmagu būtų tarp prisisiekusių draugų lyg tarp kitko prasitarti, kad leidai laiką „Vivaldyje“, „Kotrynos saloje“, „Vytautų dvare“, „Vitų oazėje“... (Šios turizmui skirtos sodybos paminėtos dėl to, kad labai jau gražūs jų pavadinimai.) Sakoma, kad Lazdijų krašto turizmo sodybose dar galima ir tikro lietuviško ungurio, ir benykstančios karališkosios seliavos, ir čia auginamų jaučių aubrakų gurmaniškos mėsytės paragauti.

Tegul lazdijiečiai nesupyksta, kad pirmoje šio rašinėlio dalyje lyg ir pabaksnojome materialistus, ieškančius, kas madinga ir naudinga. Tarsi pamiršę dabar taip propaguojamas, imperatyviai skelbiamas savotiškas misijas: „Surink, pažink, atrask, išgarsink Lietuvą“. Tad kita šio žvilgsnio apie Lazdijus dalis bus skirta romantikams idealistams ir tiems, kurie dar moka nusistebėti faktais iš garsių žmonių gyvenimo, nudžiugti žvelgdami į dzūkų krašto smaragdinius ežerus, nuoširdžiai paaiškinti išgirdę pasakojimus apie pievose augančias laukines orchidėjas, stebuklingų galių turinčią metelės žolelę, besiveisiančias geležines varles.

Kad ir paviršutiniškai besidominčiam Lietuvos istorija Lazdijų kraštas prabyla savo piliakalnių didybe, šventomis, piligriminėmis vietomis. Graudu klausytis su šiuo kraštu susijusių lietuviškos Žanos d'Ark ar partizanų vado Adolfo Ramanausko-Vanago likimo istorijų, stebėtis kunigo Motiejaus Gustaičio skleista šviesa, parymoti prie poetės Salomėjos Nėries paliktų pėdų smėlyje.

O dabar po vieną kitą sakinį apie Lazdijų istoriją ir jų garbę kūrūsius žmones.

- 1831 m. sukilimo vadė Emilija Pliaterytė narsiai kovėsi už Lietuvos laisvę. Sukilėliams pralaimėjus E. Pliaterytė per Lazdijų kraštą bandė pasiekti Lenkiją, bet buvo sužeista, persišaldė, susirgo ir 1831 m. gruodžio 23 d. mirė. Grafaitė slapta buvo palaidota Kapčiamiesčio kapinėse. Lietuviškajai Žanai d'Ark Kapčiamiestyje pastatytas paminklas, įsteigtas jos vardu pavadintas muziejus.

- Dzūkijos krašto švietėjas Motiejus Gustaitis buvo gerbiamas dvasininkas, poetas, rašytojas, muzikologas, vertėjas iš lotynų, prancūzų, lenkų, rusų, vokiečių kalbų, filosofijos daktaras. Jis už savo lėšas, kurių nuolat stokojo, įsteigė mokyklą vietos vaikams. Lazdijų krašto muziejuje XX a. pradžios laikotarpiu dvasią atspindi įrengta „Senoji gimnazijos klasė“ ir už stalo „tebesėdintis“ mokytojas, kunigas M. Gustaitis.

- Muziejuje galima pamatyti jaunutės poetės Salomėjos Nėries „tremties“ Lazdijuose laikotarpį liudijančius eksponatus. Pasakojama, kad atvykusi vaikus mokyti vokiečių kalbos, ji užsisvajojusi vis žvelgdavo pro langą, o mokinukų pastangos veblenti vokiškai kažin ar pasiekdavo jaunutės mokytojos ausį ir poezijos tyruose klaidžiojančią jos sielą. Muziejuje galima pamatyti mažutį kambarelį, kuriame glaudėsi S. Nėris, o gretimoje patalpėlėje sustoti prie Dzūkijos smėliu pabarstyto takelio,

pavadinto poetės eilėraščių rinkinio pavadinimu „Pėdos smėlyje“.

- Pačiame miesto centre pastatytas paminklas tragiško likimo Lietuvos laisvės gynybos pajėgų vadui generolui Adolfui Ramanauskui-Vanagai, kuris vaikystėje su tėvais grįžo iš Amerikos, augo ir mokėsi Lazdijuose.

Paminėjome tik kelis Lazdijus garsinusius žmones. O toliau apie aplankytas vietas, liudijančias Lazdijų krašto savitumą.

- Metelių regioniniame parke tyvuliuoja Dusios, Metelio, Obelijos ežerai. Kartais Dusia vadinama Dzūkijos jūra. Ukanotą dieną nematysi kito ežero kranto. Vėjo genamos baltos putotos bangos plakasi į rupaus smėlio krantus – visai kaip jūroje. Dusia – trečias pagal dydį ežeras Lietuvoje, jo gylis kai kur siekia apie 30 metrų. Metelių regioninio parko teritorijoje esančiose mažose pelkėtose vis dar gyvena geležinėmis varlėmis vadinami, Europoje retai aptinkami baliniai vėžliai, kurių išgyvenimas ir veisimas – nelengvas uždavinys parko specialistams. Vos už 20 metrų nuo vandens, vakarinėje Dusios pakrantėje, stūkso vienas didžiausių ir įspūdingiausių Prelomciškių piliakalnis. Tai jotvingių palikimas. Piliakalnio papėdėje XIII a. buvo įsikūrusi karingų jotvingių gyvenvietė, stovėjusi sunkiai prieinama medinė pilis.

- Prie Metelių miestelio įrengtas 15 metrų aukščio apžvalgos bokštas, iš kurio atsiveria nuostabus kraštovaizdis: Metelio ežero didybė, Dusios ruoželis, pievos su retais augalais, ežere plaukiojantys paukščiai, dunksantis Metelių kaimas. Šis kaimas įsikūręs pavydėtinoje vietoje – dviejų kilometrų pločio sąsmaukoje tarp Dusios ir Metelio ežerų ir žinomas net nuo 1508 metų.

- Keliaujant nuo Metelių iki Lazdijų verta apsilankyti legendomis apipintoje, Dzūkų šventovės vardą įgavusioje Kryžių Švč. Mergelės Marijos Rožinio karalienės koplyčia, kurios istorija siejama su Švedų karo pradžia. Tikima, kad bažnyčioje esantis XVIII a. ant skardos gabalėlio nutapytas Dievo Motinos paveikslas stebuklingas, kaip ir šalia koplyčios esančio šaltinio vanduo.

Metelių regioninio parko lankytojų centro administratorius Artūras Pečkys prie Metelių apžvalgos bokšto surado metelę

Lazdijų kraštas prabyla savo jotvingių piliakalnių didybe

Lazdijų krašto muziejuje XX a. pradžios laikotarpio dvasių atspindį įrengta „Senoji gimnazijos klasė“ ir už stalo „tebesėdintis“ mokytojas, kunigas M. Gustaitis

Lazdijų krašto muziejaus gidė Birutė Talandienė papasakos begales kraštiečių istorijų

- Lazdijų krašto istorija neatsiejama nuo pasienio rokadinio kelio – „Geležinės uždangos“. Pasienyje tarp Lietuvos ir Lenkijos buvo nusidriekęs 104 kilometrų ruožas. Ties Lazdijais šis ruožas buvo apie 10 kilometrų ir ypatingai saugomas Sovietų Sąjungos pasieniečių. Šis ruožas, apraizgytas spygliuota viela su signalizacija, atkirto kelią į Europą ir buvo pramintas „Geležine uždanga“, kurios fragmentai dar išsaugoti ir dabar.

Už galimybę naujai atrasti Lazdijus redakcija nuoširdžiai dėkoja mums gidais buvusiems Metelių regioninio parko darbuotojams Ramūnui Krugeliui, Artūriui Pečkui, Lazdijų krašto muziejaus specialistei Birutei Talandienei, merui Artūriui Margeliui. Dėkojame jiems ir jaučiamės savotiškai skolingi. Skolingi už tai, kad kitaip pažvelgėme į Metelio ežero horizontus, pakramtėme kartokos metelės, nuo kurios kilęs ežero vardas, sužinojome, kas ta „dzūkų jūra“, susipažinome su šviesių ir net didvyriškų šio krašto žmonių nuveiktais darbais, paklaidžiojome jotvingių ir švedų mindytais takais, parymojome prie 44 partizanų, žuvusių garsiajame Kalniškės mūšyje, vietos, prisiminėme, kaip gyvenimą gali nulemti spygliuotos vielos užkarda.

Ilgokas išėjo paskutinis šio žvilgsnio sakiny. Juo norėta „užverbuoti“ keliautojus po Lietuvą (tiek materialistus, tiek idealistus) atrasti Lazdijų kraštą.

PREMJERAS S. SKVERNELIS:

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS LENKIJOJE NELIKS PAMIRŠTOS

Ministras pirmininkas Saulius Skvernelis (**centre**) rugpjūčio 15 d. lankėsi Lenkijoje, vadinamajame lietuviškame Suvalkų trikampyje – Suvalkuose, Punske ir Seinuose. Vizitą premjeras pradėjo Suvalkuose, kur susitiko su šio miesto prezidentu Czesławu Renkiewicziumi ir lietuvių bendruomene „Vienybė“. Susitikimo su Cz. Renkiewicziumi metu ministras pirmininkas pasidžiaugė itin gerais Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės santykiais.

„Matome gerą dvišalių santykių perspektyvą. Vadovaujant dabartinei Lietuvos Vyriausybei, Lenkija ir toliau bus tiek strateginė partnerė, tiek Lietuvos draugė. Džiaugiuosi intensyviu ir produktyviu regioniniu bendradarbiavimu. Suvalkų kraštas Lietuvai labai svarbus. Mes turime čia didelę lietuvių bendruomenę. Jos nariai yra ir lojalūs Lenkijos piliečiai, ir žmonės, puoselėjantys lietuvišką kultūrą, tradicijas, netgi tokias, kurios ne visur prisimenamos pačioje Lietuvoje“, – kalbėjo premjeras S. Skvernelis.

Susitikime aptartos lietuvių kultūros ir švietimo centro įkūrimo Suvalkuose galimybės. To prašo ten gyvenanti lietuvių bendruomenė. Premjeras minėjo, kad Lietuvos valstybė yra pasirengusi prisidėti ir ieškoti bendrų sprendimų, kad šis centras kuo greičiau atsirastų. S. Skvernelis pažymėjo, kad prireikus Lietuva yra pasirengusi prisidėti finansiškai.

Suvalkų prezidentas Cz. Renkiewiczius teigė, kad šis klausimas yra numatytas jo darbotvarkėje, ieškoma sprendimų. Jis atkreipė dėmesį į tai, kad šiuo metu pagrindinė problema yra konkretaus pastato nustatymas ir jo perdavimas naudoti lietuvių bendruomenei. Meras patikino, kad šis klausimas bus išspręstas.

S. Skvernelis teigė, kad šių metų pradžioje į Suvalkų prezidentą kreipėsi 80 ten gyvenančių Lenkijos lietuvių šeimų dėl lietuviškos ikimokyklinio ugdymo įstaigos (darželio) įsteigimo. Susitikime aptarta galimybė šį darželį įrengti minėto kultūros ir švietimo centro patalpose, kai pastarasis pradės savo veiklą. Pažymėta, kad kaip laikinas sprendimas galėtų būti lietuviškos grupės įkūrimas viename

iš Suvalkuose esančių lenkiškų darželių. Premjeras paminėjo ir tai, kad Lietuva laukia Suvalkų krašto ir visos Lenkijos investuotojų mūsų šalyje. Tikimasi lietuvių investuotojų Lenkijoje.

Premjeras taip pat dalyvavo iškilmingose šv. Mišiose Punsco Švenčiausios Mergelės Marijos Dangun Ėmimo bažnyčioje.

Rugpjūčio viduryje Punske vyksta miestelio dienos, kurių metu pati reikšmingiausia šventė būna rugpjūčio 15 d. – Žolinė. Šventėje taip pat lankėsi Lazdijų, Tauragės, Marijampolės, Birštono ir kitų savivaldybių merai Artūras Margelis, Sigitas Mičiulis, Irena Lunskenė, Nijolė Dirginčienė.

Po šv. Mišių vyko šventinė procesija aplink bažnyčią, kurios metu buvo šventinami aplinkinių kaimų bendruomenių sukurti įspūdingi ir išskirtiniai derlinių vainikai. Po bažnytinio iškilnių merai susitiko su ministru pirmininku S. Skverneliu, su kuriuo ne tik džiaugėsi gražia tradicine Žolinės švente, bet ir turėjo galimybę aptarti ir darbinus klausimus.

Žolinės šventė sutapo ir su ilgamečio Punsco viršaičio Vytauto Liškausko 50-uoju gimtadieniu. V. Liškauską sveikino būrys svečių. Lazdijų rajono vadovas taip pat neužmiršo šios svarbios datos ir pasveikino bičiulį įteikdamas jam lietuvišką rūpintojėlį. Meras A. Margelis (**kairėje**) linkėjo, kad jis neštų laimę, o Lazdijų ir Punsco kraštas ir toliau taip sėkmingai bendradarbiautų, kartu vykdytų įvairius projektus.

Po atlaidų į Punską atvykę šventės svečiai galėjo pasivaikščioti po XXXV tautodailės mugę bažnyčios aikštėje, stebėti tarptautinio folkloro festivalio „Dainuojam Lietuvai“ programą. Žolinės vakarą prie Punsco lietuvių kultūros namų vyko koncertas, kuriame pasirodė Druskininkų Trečiojo amžiaus universiteto ansamblis, Marijampolės vokalinis ansamblis „Savito“, Ariogalos kapela „Šaltinėlis“, Nidos kapela „Joldija“ ir žinomi popmuzikos atlikėjai iš Lietuvos: Edmundas Kučinskas, Irūna ir Marius Jampolskis, grupė „Husarai“.

Tuo metu ministras pirmininkas S. Skvernelis pagerbė Antano Baranausko atminimą prie jo paminklo ir laidojimo vietos Seinų bazilikoje, Smolensko aukas prie jų atminimui skirto paminklo, Lietuvos ir Lenkijos karių Berznyko kapinėse.

Parengta pagal Vyriausybės ir Virginijos Tulevičienės pranešimus

